



ที่ อก ๐๕๑๑/๕๕๐๕

กระทรวงอุตสาหกรรม

ถนนพระรามที่ ๖ เขตราชเทวี

กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๒๙ กันยายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอม้วนผันการใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ บี เพื่อทำเหมืองแร่ของห้างหุ้นส่วนจำกัด พนาสิทธิ์
ที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี
๒. วัตถุประสงค์โครงการเหมืองแร่
๓. สำเนาหนังสือสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ที่ ทส ๑๐๐๙.๒/๔๗๑๘ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๖
๔. สำเนาหนังสือองค์การบริหารส่วนตำบลสบเมย ที่ มส ๗๓๒๐๑/๑๐๖ ลงวันที่ ๒๖
มีนาคม ๒๕๕๐

ด้วย กระทรวงอุตสาหกรรม ขอเสนอเรื่องขอม้วนผันการใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ บี เพื่อทำเหมืองแร่ของห้างหุ้นส่วนจำกัด พนาสิทธิ์ ที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ.๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑๓) รวมทั้งเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๓๓ และวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงอุตสาหกรรมได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

ห้างหุ้นส่วนจำกัด พนาสิทธิ์ เป็นผู้ถือประทานบัตรที่ ๑๘๑๕๖/๑๑๕๓๖ ชนิดแร่ วุลแฟรมและซีไลต์ ที่ตำบลแม่ยวม อำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งประทานบัตรมีอายุ ๒๐ ปี ตั้งแต่วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๑๙ ถึงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๓๙

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๓๓ เรื่องการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ กำหนดเกี่ยวกับการต่ออายุการอนุญาตในที่เดิมที่เคยได้รับอนุญาตมาก่อน กรณีเป็นคำขออนุญาตที่อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ ต้องเสนอขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเป็นราย ๆ ไป

๒.๒ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘ กำหนดมาตรการการใช้ที่ดินในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ บี ของลุ่มน้ำภาคเหนือส่วนอื่น ๆ (ลุ่มน้ำชายแดน) ว่ากรณีที่มีความจำเป็นต้องอนุญาตให้ประทานบัตรหรือต่ออายุประทานบัตรการทำเหมืองแร่ ให้กระทรวงอุตสาหกรรมพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีเป็นราย ๆ ไป

๒.๓ ประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๕ กำหนดให้โครงการทุกประเภทที่อยู่ในพื้นที่ที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบกำหนดให้เป็นพื้นที่ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ จัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมในขั้นตอนขออนุมัติหรือขออนุญาตโครงการ

๒.๔ มาตรา ๔(๑๓) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ.๒๕๔๘ กำหนดให้เรื่องที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้เสนอคณะรัฐมนตรีเป็นเรื่องที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

- ไม่มี -

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและกฎหมาย

สาระสำคัญ ข้อเท็จจริง

๔.๑ ห้างหุ้นส่วนจำกัด พนาสิทธิ์ ได้ยื่นคำขอประทานบัตรที่ ๓/๒๕๔๘ ชนิดแร่วุลแฟรม และซีไลต์ ที่ตำบลสบเมย อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เนื้อที่ ๒๗๒ ไร่ ๒ งาน ๙๔ ตารางวา โดยยื่นขอในพื้นที่ประทานบัตรเดิมของผู้ขอเองที่ ๑๘๑๕๖/๑๑๕๓๖ อยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ บี ของลุ่มน้ำภาคเหนือ ส่วนอื่น ๆ (ลุ่มน้ำชายแดน) ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘ พื้นที่คำขอเป็นที่ป่าสงวนแห่งชาติแม่ยวมฝั่งขวา องค์การบริหารส่วนตำบลสบเมย ได้ให้ความเห็นชอบในการขอประทานบัตร คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านเหมืองแร่และอุตสาหกรรมถลุงหรือแต่งแร่ ได้ให้ความเห็นชอบกับรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ไม่เป็นแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ ไม่เป็นพื้นที่ต้องห้ามสำหรับการทำเหมืองตามระเบียบและกฎหมายของส่วนราชการต่าง ๆ การดำเนินการคำขอเป็นไปตามขั้นตอนของระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยการปิดประกาศการขอประทานบัตร ตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.๒๕๑๐ ไม่มีผู้ร้องเรียนคัดค้านการขอประทานบัตร

๔.๒ การดำเนินโครงการพร้อมวิดิทัศน์โครงการเหมืองแร่ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)

(๑) เทคนิคและวิธีการทำเหมือง

แหล่งแร่วุลแฟรมและซีไลต์บริเวณนี้เป็นแหล่งแร่ขนาดใหญ่ที่มีปริมาณสำรองและความสมบูรณ์ของแร่สูง ลักษณะของแหล่งแร่แบ่งเป็น ๒ ส่วน ได้แก่ ด้านบนเป็นแหล่งแร่แบบทุติยภูมิ และด้านล่างเป็นแหล่งแร่แบบปฐมภูมิ มีลักษณะเป็นสายแร่ โดยมีการทำเหมืองแร่ในบริเวณนี้มานานด้วยวิธีการทำเหมืองอุโมงค์ขนาดเล็ก ปัจจุบันแหล่งแร่บริเวณนี้ยังคงมีปริมาณสำรองแร่เหลืออยู่ประมาณ ๔,๓๐๐ เมตริกตัน คิดเป็นมูลค่าประมาณ ๑,๑๒๕ ล้านบาท แร่ที่ได้จากการทำเหมืองจะต้องนำไปผ่านกระบวนการแต่งแร่ก่อนนำไปใช้ประโยชน์ สำหรับแผนการทำเหมืองในระยะแรกจะทำเหมืองเปิดแบบชันบันไดสำหรับแหล่งแร่ทุติยภูมิซึ่งประเมินปริมาณสำรองแร่ที่ทำเหมืองได้ประมาณ ๑๐๙ เมตริกตัน คิดเป็นมูลค่าประมาณ ๓๖ ล้านบาท ซึ่งแผนผังโครงการทำเหมืองแร่มีความปลอดภัยและเหมาะสมตามหลักวิศวกรรม ในระหว่างการทำเหมืองมีแผนงานที่จะทำการสำรวจธรณีวิทยาโครงสร้างแหล่งแร่ปฐมภูมิเพิ่มเติมในพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตประทานบัตร เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนเพื่อเปลี่ยนแปลงวิธีการทำเหมืองเป็นการทำเหมืองใต้ดินในระยะต่อไป ทั้งนี้ ในการทำเหมืองใต้ดินจะต้องได้รับอนุญาตตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องก่อน

(๒) ประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจ

แร่วุลแฟรมและซีไลต์เป็นวัตถุดิบในการผลิตโลหะทั้งสแตนหรือโลหะผสมซึ่งใช้ในอุตสาหกรรมหลากหลายประเภท เช่น อุตสาหกรรมเหล็กกล้า ยุทโธปกรณ์ และอุปกรณ์ไฟฟ้า เป็นต้น อุตสาหกรรมในการผลิตโลหะทั้งสแตนหรือโลหะผสมเป็นอุตสาหกรรมที่ต้องใช้เทคโนโลยีเฉพาะด้าน และต้องใช้เงินลงทุนสูง ประเทศไทยยังไม่มีการลงทุนในอุตสาหกรรมดังกล่าว ซึ่งปัจจุบันตลาดโลกมีความต้องการแร่วุลแฟรมและซีไลต์ประมาณ ๗๐,๐๐๐ เมตริกตันต่อปี

การทำเหมืองแร่วุลแฟรมและซีไลต์ในประเทศไทยโดยวิธีการทำเหมืองใต้ดินหยุดการดำเนินการมานาน เนื่องจากข้อจำกัดด้านราคาแร่ในอดีตที่ตกต่ำ ซึ่งปัจจุบันราคาแร่เพิ่มสูงขึ้นจนคุ้มค่ากับการลงทุน การดำเนินโครงการนี้จะทำให้เกิดการพัฒนาแหล่งแร่เพื่อให้นำมาใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า และเป็นการป้องกันการลักลอบทำเหมืองโดยไม่ได้รับอนุญาต ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม อีกทั้งเป็นการรักษาเทคโนโลยีในการทำเหมืองแร่วุลแฟรมและซีไลต์ให้คงอยู่ต่อไป และถ่ายทอดเทคโนโลยีไปสู่การทำเหมืองแร่ในลักษณะเดียวกันในแหล่งแร่แห่งอื่นได้อีกด้วย

ในการ ...

ในการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมมีการประเมินความคุ้มค่าและความเหมาะสมทางด้านเศรษฐกิจ ซึ่งจากการประเมินพบว่าโครงการมีความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจและสังคมต่อท้องถิ่นและประเทศเมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่าความเสียหายจากผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้น

ผลประโยชน์โดยตรงและทางอ้อมที่ภาครัฐจะได้รับ ได้แก่ ผลประโยชน์พิเศษเพื่อประโยชน์แก่รัฐเพื่อตอบแทนการออกประทานบัตร ค่าภาคหลวงแร่ ภาษี การกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น การจ้างงานในพื้นที่เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่เป็นชาวไทยภูเขา อันเป็นการลดปัญหาทางด้านความมั่นคงอีกทางหนึ่งด้วย

(๓) การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม

พื้นที่โครงการนี้เป็นพื้นที่เดิมที่ผ่านการทำเหมืองมาแล้ว แผนการทำเหมืองต่อไปจะเป็นไปตามแผนผังโครงการทำเหมือง และได้มีการกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามที่ได้เสนอไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ทั้งในเรื่องการป้องกันฝุ่นละอองระดับเสียง คุณภาพอากาศ คุณค่าต่อคุณภาพชีวิต ในเรื่องการมีส่วนร่วม สุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของประชาชน ซึ่งสามารถควบคุมผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน และมีการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม รวมถึงรายงานผลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ โดยการทำเหมืองที่ผ่านมาไม่ปรากฏว่ามีเรื่องร้องเรียนคัดค้าน

การฟื้นฟูพื้นที่ทำเหมืองมีแผนงานที่กำหนดไว้เป็นเงื่อนไขการอนุญาตซึ่งสอดคล้องกับแผนผังโครงการทำเหมือง โดยจะดำเนินการปลูกต้นไม้บริเวณที่ไม่มีกิจกรรมเกี่ยวเนื่องกับการทำเหมืองและบริเวณชั้นบันไดที่ผ่านการทำเหมืองแล้ว พร้อมทั้งดูแลต้นไม้ที่ปลูกไว้เดิมให้เจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง สำหรับบริเวณขุมเหมืองจะทำการถมกลับโดยใช้เปลือกดินที่เหลือจากการทำเหมือง รวมทั้งมีการจัดตั้งกองทุนตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมเพื่อดำเนินกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนและท้องถิ่นที่ตั้งโครงการ รวมทั้งผู้ขอได้เสนอปรับเพิ่มวงเงินกองทุนตามที่กระทรวงอุตสาหกรรมกำหนด โดยปรับเพิ่มเติมจากเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม คือ กองทุนเฝ้าระวังสุขภาพ จำนวน ๒๐๐,๐๐๐.- บาทต่อปี และกองทุนพัฒนาหมู่บ้านรอบพื้นที่เหมืองแร่จำนวน ๕๐๐,๐๐๐.- บาทต่อปี ตลอดอายุประทานบัตร

การบริหารกองทุนโดยมีการจัดตั้งคณะกรรมการมวลชนสัมพันธ์ในลักษณะไตรภาคี ซึ่งมีผู้แทนจากส่วนราชการ ผู้ประกอบการ ชุมชน รวมถึงเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ผู้แทนสถานศึกษาและวัดในพื้นที่เข้าร่วมในคณะกรรมการทำหน้าที่บริหารจัดการกองทุนต่าง ๆ เพื่อดำเนินงานสนับสนุนกิจกรรมทางด้านสังคมและการพัฒนาท้องถิ่น โดยผู้ขอต้องรายงานผลการดำเนินงานและสถานะทางการเงินของกองทุนฯ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบเป็นระยะ ๆ ตลอดระยะเวลาการดำเนินโครงการ

๔.๓ กระทรวงอุตสาหกรรม โดยกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ได้ตรวจสอบพื้นที่คำขอประทานบัตรแปลงดังกล่าวร่วมกับสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและกรมป่าไม้แล้ว ปรากฏว่าสภาพแวดล้อมไม่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมากนัก ไม่มีการร้องเรียนคัดค้านจากราษฎรในพื้นที่แต่อย่างใด การเข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่จะไม่ก่อให้เกิดมลภาวะและความขัดแย้งกับราษฎรในพื้นที่

๔.๔ กระทรวงอุตสาหกรรม โดยกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ได้มีการประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรมป่าไม้ และกรมทรัพยากรธรณี เพื่อพิจารณา กำหนดแนวทางการประเมินคุณค่าและศักยภาพของพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งที่ประชุมมีมติรับทราบว่าการพิจารณาอนุญาตคำขอประทานบัตรในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ ในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมมีการประเมินศักยภาพการใช้ประโยชน์พื้นที่ลุ่มน้ำแล้ว

อย่างไรก็ตาม ที่ประชุมเห็นควรให้มีการกำหนดพื้นที่นำร่องเพื่อทำการศึกษาเกี่ยวกับการประเมินศักยภาพการใช้ประโยชน์พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ ในภาพรวม โดยได้มอบให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ร่วมกันดำเนินการ

๕. รายงานการวิเคราะห์หรือศึกษาตามกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งใด ๆ

คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านเหมืองแร่และอุตสาหกรรมถลุงหรือแต่งแร่ ได้ให้ความเห็นชอบกับรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมสำหรับคำขอประทานบัตรแปลงนี้แล้ว ตามหนังสือ ที่ ทส ๑๐๐๙.๒/๔๗๑๘ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๖ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓)

๖. ผลกระทบ

- ไม่มี -

๗. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

- ไม่มี -

๘. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

องค์การบริหารส่วนตำบลสบเมย ได้ให้ความเห็นชอบในการขอประทานบัตร ตามหนังสือ ที่ มส ๗๓๒๐๑/๑๐๖ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๐ (สิ่งที่ส่งมาด้วย ๔)

๙. ข้อกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. ๒๕๑๐ กำหนดว่า รัฐมนตรีเป็นผู้ออกประทานบัตร

๑๐. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงอุตสาหกรรม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติการขอผ่อนผันการใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ บี เพื่อทำเหมืองแร่ของห้างหุ้นส่วนจำกัด พนาสิทธิ์ ที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตามคำขอประทานบัตรที่ ๓/๒๕๔๘ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๓๓ และวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ



(นางอรรชกา สีบุญเรือง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

สำนักเหมืองแร่และสัมปทาน

โทร. ๐ ๒๒๐๒ ๓๖๖๔

โทรสาร ๐ ๒๒๐๒ ๓๘๗๖

E-mail : wara8wachi@gmail.com